

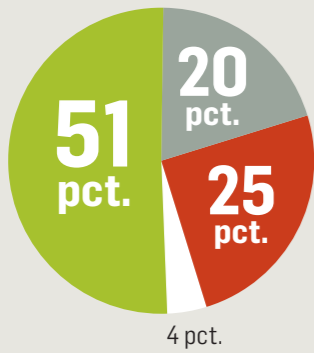
Opinion i tal

Hvor enig er du i følgende udsagn?

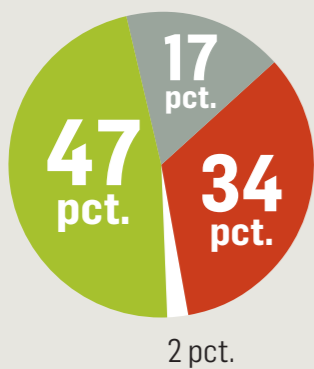
»Aktivering er en god måde at holde ledige i gang på«

■ Enig ■ Uenig
■ Hverken-eller ■ Ved ikke

Samtlige adspurgte

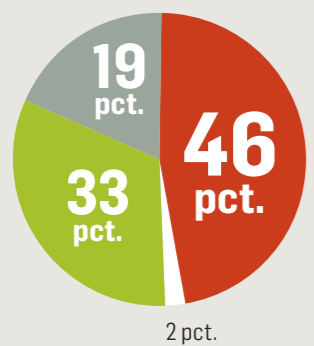

Personer, der har været aktiveret

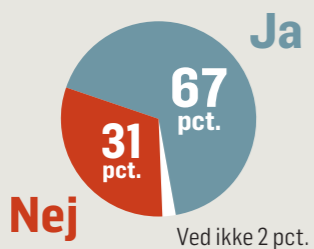
Efter at have været i aktivering, hvor enig er du i følgende udsagn?

»Aktiveringen har bragt mig tættere på at komme i arbejde«

Kilde: Analyse Danmark for Ugebladet A4. 8.295 personer mellem 18 til 65 år adspurgte. Blandt de adspurgte har 414 været i aktivering

Vil De være interesseret i at udføre frivilligt arbejde, når De er pensioneret?

Kilde: Mandag Morgen. 9.633 personer født mellem 1920-1955, der står for at skulle pensioneres, adspurgte.

POLITIKEN 13.-19. november 2009

DF, klima og Bondam

DET HAR i høj grad været dansk politik, der har sat dagsordenen i denne uge. Dansk Folkeparti har været genstand for ikke færre end 34 indlæg, der både har handlet om Søren Krarups nylige Kronik, hjemsendelsespenge, finansloven og pensionistregistrering.

Klima, miljø og alternative energikilder har trukket 21 indlæg, mens det overståede kommunalvalg har ført til 19 indlæg – både om Klaus Bondams borgmester-stunt og om vælgernes smæk til Socialdemokraterne.

Indsamlingen til Politiken Irak Center kastede 18 læserbreve af sig, mens besparelser på blandt andet daginstitutionsoverområdet resulterede i 10 breve fra læserne.

I alt modtog vi 358 indlæg og fik plads til 83.

Hvordan danner vi de unge mennesker?

Den 'almene dannelse' er et flygtigt begreb, viste diskussion mellem gymnasieelever og eksperter.

LEVENDE ORD
MIKKEL BAHL

Lektor Blomme havde sikkert fået et hjertestop, inden eleverne havde nået at forgifte ham.

Selv om emnet for debatten på Det Frie Gymnasium, almen dannelse, måske havde vakt Hans Scherfigs sadistiske lærers interesse, så havde den graffitiovermalede kantine, elevernes piercinger og lange, halvfedtede, farvede hår aldeles ikke behaget ham.

Og havde han bedt en elev om at tage fødderne ned fra et bord, havde det nævise, antiautoritære svar med sikkerhed gjort det af med ham.

DER ER SKET meget, siden lektor Blomme i begyndelsen af sidste århundrede indpodede visdom i unge mennesker. Det kræver det ikke mere end et par minutter blandt eleverne på Det Frie Gymnasium at indse.

Privatskolen på Nørrebro har arbejdet med skoledemokrati og alternative undervisningsformer siden oprettelsen i 1970. Igennem 40 år er traditionelle ideer om, hvad og hvordan unge mennesker skal lære, blevet udfordret.

Det er derfor ikke helt tilfældigt, at dagens debat om begrebet 'almen dannelse' finder sted på det eksperimenterende gymnasium, der har inviteret fire prominente debattører til at udfordre eleverne.

I stedet for normal torsdagsundervisning er eleverne samlet i kantine, hvor Marianne Jelved (MF, Det Radikale Venstre), Allan Kjær Andersen (rektor på Ørestads Gymnasium), Claus Jensen (rektor på Faaborg Gymnasium) og Rune Lykkeberg (journalist på Information) har taget plads i et panel midt i det farverige rum. Ordstyrer er TV 2-vært Cecilie Beck, der byder velkommen til de indbudte gæster, mens gymnasiets elever på tilskuerpladserne forsøger at se så uimponerede ud som muligt.

DEN TRADITIONELLE, borgerlige dannelsesfortælling er død, siger rektor Claus Jensen, der åbner debatten. På bordene bag panelet ligger et par elever, mens resten lytter opmærksomt fra stolene.

»Grundlæggende skal I lære to ting. For det første, at verden ikke begyndte med dig. For det andet, at der findes andre mennesker end dig«, siger rektoren.

Allan Kjær Andersen fra Ørestad Gymnasium kan se flere ligheder mellem hans eget gymnasium og Det Frie.

»Jeg kommer fra et helt nyt gymnasium, hvor vi også prøver at genopfinde dannelsesbegrebet«, siger den innovative rektor, der blandt har udtalt, at en kanon for tv-serier giver lige så meget mening som en for dansk litteratur.

På forreste række sidder en dreng med krøllet, mørkt hår ned over øjnene og roder med sin telefon.

»Uddannelsessystemet er bygget til at håndtere de problemer, vi kender. Derfor skal systemet og dannelsesbegrebet fornyes. Vi må lære eleverne at definere nye problemer og være kreative i forhold til at finde nye løsninger«, siger Allan Kjær Andersen.

Marianne Jelved er uddannet folkeskolelærer og uddannelsesordfører i Det Radikale Venstre. Hun mener, at det danske samfunds konkurrenceevne i høj grad er et resultat af et dannelsesbegreb, der siden 1980'erne har sat kritisk tænkning og antiautoritet højt på dagsordenen.

»Hvis antiautoritet er almen dannelse, er vi muligvis på Danmarks mest dannede steder«, kommenterer ordstyrer Cecilie Beck.

Rune Lykkeberg, forfatter og weekendredaktør på Information, breder debatten ud og inddrager Per Højholts Gitte-monologer og det faktum, at unge mennesker ikke kender forskel på forskellige træer, buske, blomster og fugle.

EKSPERTERNE HAR kloget sig længe nok, beslutter ordstyrer Cecilie Beck.

»Hvad siger I derude? Hvordan vil I gerne dannes?«, spørger hun eleverne.

»Du spørger forkert«, lyder det første svar fra en ung mand, mens en anden elev kommer frem til, at det handler om at finde et kompromis mellem det faste og det kreative.

En ung kvinde med lyserødt hår mener, at lærerne burde være vejledere.

»I burde tage udgangspunkt i eleverne«, siger hun.

I panelet er de ikke helt enige. Claus Jensen mener, at lærerne har langt mere at tilbyde end simpel vejledning. Allan Kjær Andersen fra Ørestad Gymnasium bakker sin kollega op.

»Betingelsen for, at vi kan få frøene til at spire, er lærernes personlighed som en, der har studeret emnet og har holdninger og meninger«, siger han.

Den uopmærksomme unge mand med mobilen blander sig nu i debatten. Han mener, at almen dannelse handler om at være kritisk. Derfor skal man have viden om tingene, siger han, mens han fortsat roder med telefonen.

»Vent, jeg havde lige en pointe mere«, siger han og kigger på mobilen, hvor han åbenbart har taget noter til diskussionen og ikke spillet spil eller skrevet beskeder.

»Nå jo, det var omkring, hvad vi skal lære, og hvem der skal bestemme det. Den er lidt tricky, synes jeg«, siger han uden at komme med en løsning.

En pige mener, at hele ideen om kanonundervisning dræner lærernes engagement, da de ikke selv kan beslutte, hvad der skal undervises i.

»Det er selvfølgelig ikke muligt at lære alt«, siger en dreng.

»Så det vigtigste er nok at lære, hvor man kan finde det, man gerne vil lære«, siger han.

mikkel.bahl@pol.dk

Hvem: Marianne Jelved (MF (R)), Allan Kjær Andersen (rektor, Ørestad Gymnasium), Claus Jensen (rektor, Faaborg Gymnasium) og Rune Lykkeberg (Information)

Hvad: Høring om almen dannelse 19. nov.

Hvor: Det Frie Gymnasium, København

«
Når jeg hører begrebet 'almen dannelse', kan jeg ikke lade være med at tænke på Goebbels
Allan Kjær Andersen, rektor

«
Det handler om at forstå tilværelsen med flere decimaler
Claus Jensen, rektor

«
Vi skal kende reglerne, før vi kan bryde dem.
Det er en stor del af dannelse
Elev, Det Frie Gymnasium

Foto: Joachim Adrian

BAGKLOG

De danske styrker gør hverken fra eller til

DANMARK HAR fået en ny forsvarschef. Det er normalt ikke noget, der vækker særlig opmærksomhed uden for den sammenspiste kreds af forsvarsudvalgets medlemmer og deres dreserede journalister.

Men denne gang var det lidt anderledes. Den nye chef, general Knud Bartels, er blevet hentet ind helt ovre fra Jylland for at få fat i en, der ikke er blevet fedtet ind i den uheldige sag om jægersoldatens bog. Det er måske forklaringen på, at han ikke er klar over, hvad man normalt har forsvarschefen til: at passe journalister og politikere og derigennem skaffe flere penge til verdens mindste stormagtsmilitær. Nye kampfly. Flere krigsskibe. Hvorfor ikke også mere hjemmeværn?

Provsingeneralen skøjede ud ved at foreslå, at man offentligt skulle diskutere mål og midler for krigsførelsen i Afghanistan. Målet har ellers hidtil været klart nok: at skaffe flere penge til militærvæsenet. Midlet har være en aktiv udenrigspolitik.

Det har passet fint sammen med stormagtsmilitæret i miniatureudgave med en fiks lille hær og både krigsskibe og indtil for nylig også ubåde plus luftvåben med jagerbombere, der ikke har været brug for. Og hjemmeværnet, ikke at forglemme. (De har skam hjemmeværnet

selv i Afghanistan). Den militære indsats har indtil for nylig efter sigende fremmet demokratiet, forbedret kvindernes stilling og udbygget skole- og vejvæsenet i det fattige bjergland. Det er en stor opgave, der sagtens kan vare både ti og tyve år endnu. Spørg bare eksperter som Helge Adam Møller, Søren Espersen og Politikens Anders Jerichow.

DET HAR fungeret fint. Der er roget nogle danske soldater undervejs, men det har ikke generet andre end de pårørende. I det amerikanske ugeblad Time fremhæver Nato's nye generalsekretær, mr. Rasmussen, Danmark som det af alliancens lande, der mest helhjertet har bakket op om krigsførelsen i Afghanistan. Her har aldrig været nogen diskussion om, hvad meningen er med indsatsen. Hvorfor så give sig til at skabe usikkerhed ved at diskutere mål og midler?

Med provsingenralens taktløse forslag om at diskutere, hvad meningen er med den danske krigsførelse i Afghanistan, går han de udsendte soldaters ærinde. Det modvirker alle de hidtidige militære anstrengelser og gør det vanskeligt at skaffe penge til flåden og luftvåbnet – og sikkert også til hjemmeværnet. Glem ikke hjemmeværnet! Det er det danske krigsvæsens største enhed.

Hvis fokus på den måde bliver flyttet fra Danmark og forsvarsdiskussionen, f.eks. om hvilken type overflødige nye fly der skal anskaffes, og hvor store ordre den danske våbenindustri eventuelt kan opnå som medproducent til f.eks. Afghanistan, hvor der faktisk bliver dræbt danske soldater, åbner det for en Pandoras æske af ubehagelige og ligefrem ubesvarlige spørgsmål. Hvem er fjenden? Er det Taliban eller al-Qaeda? Det er rart at vide, når man er i krig.

Er det Taliban, dvs. afghanerne, der er fjenden, så går projektet ud på at opbygge en moderne stat i Afghanistan. (Ikke genopbygge, for der har aldrig eksisteret nogen statsmagt i ordets almindelige betydning i det bjergrige stammeland.) Hvis det kan lade sig gøre – det kan man være i tvivl om på grund af geografien og den udbredte fattigdom – så vil det tage flere årtier og koste uanede beløb, som ganske givet ville kunne anvendes langt bedre mange andre steder på jorden.

«
Hvem er fjenden? Er det Taliban eller al-Qaeda? Det er rart at vide, når man er i krig

Er det Taliban, dvs. afghanerne, der er fjenden, så går projektet ud på at opbygge en moderne stat i Afghanistan.

Er det Taliban, dvs. afghanerne, der er fjenden, så går projektet ud på at opbygge en moderne stat i Afghanistan. (Ikke genopbygge, for der har aldrig eksisteret nogen statsmagt i ordets almindelige betydning i det bjergrige stammeland.) Hvis det kan lade sig gøre – det kan man være i tvivl om på grund af geografien og den udbredte fattigdom – så vil det tage flere årtier og koste uanede beløb, som ganske givet ville kunne anvendes langt bedre mange andre steder på jorden.

Og vigtigst af det alt sammen: Så er det

ikke nogen militæropgave. Det, soldater har lært, som de har øvet sig på, og som de kan og er gode til, er at ødelægge ting og slå mennesker ihjel.

HVIS DET ER al-Qaeda – altså terroren – der er fjenden, så er der ingen grund til at ville kontrollere Afghanistan, for organisationen, for så vidt den eksisterer, har ikke sin hovedbase der, men andre steder, f.eks. i Pakistan.

Bekæmpelse af en terrororganisation er en politiopgave. De amerikanske ledede militæropgaver har ikke formindsket terrortruslen, men sandsynligvis forøget den ved at fremme en antiamerikanisme, der kun er blevet større af korstogene i Irak og Afghanistan.

Et af de uundgåelige spørgsmål er, hvordan det kan være, at den lille danske styrke på ca. 500-700 mand har haft omtrent lige så store tab – ca. 30 faldne – som det tyske kontingent på ca. 4.000-4.500 mand. Kan det skyldes, at de danske soldater er blevet ringere ledet eller har været dårligere udstyret eller uddannet end deres britiske kolleger, under hvis overkommando de har kæmpet?

Kan det skyldes, at de danske politikere ikke har formået at beskytte de soldater, de har udsendt, godt nok? Påfaldende er det i al fald, at Danmark er den af de villi-

ge stater, der har haft de største tab i forhold både til befolkningens størrelse og til antallet af udsendte soldater.

ET SKIFTE AF fokus fra bredsnakken om 'aktivistisk udenrigspolitik' i almindelighed til en konkret diskussion af, hvilke danske interesser der bliver varetaget af krigsførelsen i Afghanistan, kan vanskeligt undgå at blive pinagtigt.

Det hedder sig, at den aktivistiske udenrigspolitik skaffer Danmark øget synlighed og dermed øget indflydelse i det internationale samfund. Det er umuligt at vide, om det kan lade sig gøre i fremtiden, men Danmark og den danske krigsindsats er usynlig i den internationale presse. Det britiske ugeblad The Economist, der er meget positiv over for krigsførelsen i Afghanistan, omtaler aldrig den danske indsats.

Forklaringen er enkel: Indsatsen er simpelthen så lille, at den ikke er til at få øje på. De 500-700 danske soldater indgår i den britiske styrke og gør hverken fra eller til. Det er svært for danskere at forstå, at antal spiller nogen rolle for en nation, der med Poul Nyrups ord står skulder ved skulder med USA i kampen mod ...

Hvad er det nu, det er?

Søren Mørch er historiker